

§121

Rabbi Meir vroeg: Wat is de betekenis van:

YHVH is koning voor eeuwig. Uw God, o Zion, is van geslacht tot geslacht (Psalm 146: 10)

Wat betekent “van geslacht tot geslacht”?

Rabbi Papias zei: Er staat geschreven:

Het ene geslacht gaat en het andere geslacht komt.... (Prediker 1: 4)

en Rabbi Akiba heeft gezegd: wat betekent “een geslacht gaat en een geslacht komt”? Een geslacht dat er al een keer is geweest. ¹

Overweging

Zion, dat is het volk Israël verzameld in al zijn verscheidenheid op weg zijnde door de woestijn naar het Beloofde Land.

Van geslacht tot geslacht. Dat doet mij opnieuw beseffen dat het koningschap van YHVH ‘onze’ tijd en ruimte overstijgt. Zijn Koningschap is eeuwig en strekt zich uit over ‘wat was, wat is en wat zal zijn’. Het is deze Koning die het volk leidt en liefheeft. Alleen door zijn Kracht en Macht kan het volk zich verzamelen, bijeen blijven en gáán.

De oermens, de mystieke mens Adam, is ook veelheid (geworden). Elke unieke manifestatie van Adam in deze wereld van Assiah is een beperkte uitdrukking in tijd en ruimte van die Mens. De mensheid zijn de mensen van alle tijden, van generatie tot generatie. Het doet me ook beseffen dat het werkelijk niet om ‘mijn’ individuele heil gaat, het gaat om het heil van allen en alles, dus van de hele Mens en met diens verlossing komt alles terug als Tegenover van de Heilige, YHVH, de Koning en Bruidegom. Het Kleine Gelaat. Ook doet dit vers me denken aan het woord ‘Eert uw vader en uw moeder.’ De weg door de woestijn wordt steeds weer door alle generaties gegaan, een cyclische beweging met accenten die eigen zijn aan elke generatie. De verdiensten van de ‘voorbije’ generaties helpen mij, ook kan ik zeggen ik ben hun ‘vrucht’. Al het gaan door de tijd is een gaan onder het koningschap van de Heilige, wordt door hem toegestaan, geleid en krijgt ruimte ondanks alle afwijkingen, verzet, en eigenzinnigheid die geen enkel geslacht vreemd is. De Heilige verwacht, hoopt en vertrouwt op terugkeer van Zijn Volk. En dit goddelijk vertrouwen maakt al mijn oordelen over welk geslacht dan ook ijdel, eigenlijk belachelijk. Ik ken de Wegen die de Heilige voorheeft met Zijn Volk, en dat zich in de geslachten van de mensheid uitdrukt, niet. Ik maak er onderdeel van uit, een schakel

---

¹ Het had immers voor de hand gelegen dat de zin had geluid: “een geslacht komt en een geslacht gaat” – er is eerst geboorte en dan dood. De vraag die hier gesteld wordt is waarom hier eerst gesproken wordt over het gaan van het geslacht (dood) en vervolgens over het komen van dat geslacht (geboorte).

in een lange reeks, oneindig in mijn beleven, zonder dat ik maar een begin ervan kan overzien, laat staan dat mijn oordelen betekenis heeft of stand houdt. Aan 'het einde der dagen' staat alles, alle generaties niets uitgezonderd, 'oog in oog', van gelaat tot Gelaat met de Heilige. Zijn liefdevol Oordeel dān (op Zijn Moment en op Zijn Plaats) is het enige wat van belang is. Dat de generaties als mensheid, als Adam, staan voor zijn Aangezicht. En ik hoop vurig dat alles dan Zijn Liefde herkent en in de Liefde wordt erkent. Ik vertouw erop, zonder weten maar wel in geloof, dat dan alles is verlost. En ik bid dat ik als schakel in mijn leven hieraan mag bijdragen. Hoe weet ik niet, Hij wéét, door mijn stuntelende overgave aan Hem. Dat ik bij mag dragen aan het tot stand komen van de *kosmische middenkolom*, waardoor alle tegenstellingen, het goede en het kwade, in onvoorstelbare harmonie worden verenigd.

'Eert Uw vader en uw moeder' het vijfde gebod, is een aanwijzing van de Heilige die te maken heeft met mijn houding tegenover God, tegenover de hemelse Vader en Moeder en tegenover alle generaties vóór mij, waarvan mijn biologische vader en moeder mij het meest nabij zijn. Het overtuigt mij dat het heden en de toekomst niet belangrijker zijn dan het verleden (alles in onze tijd en ruimte bezien). Alle pelgrimages in 'onze' wereld zijn uitdrukkingen van een voor mijn uiterlijke gewaar-zijn verborgen hemelse pelgrimage. Alles was en ging en komt weer, niet zozeer in zijn uiterlijke verschijning hier, maar wel als uitdrukking van een cyclisch wezenlijk gebeuren. Zielen incarneren hier en leven en groeien ook dààr. En het is de Heilige die mede op pelgrimage was, is, zal zijn. Het 'Eert uw vader en moeder' als aanwijzing roept eerbied en dankbaarheid op voor alle vergeten incarnaties waarvan alleen Hij zin en betekenis weet. Maar die wel op een of andere wijze in mij leven. Verleden en toekomst, beiden drukken hun stempel in 'mijn' leven.

In de schepping 'verschijnt' God eerst en altijd weer 'In den beginne', in een eeuwig Nu als ELoHiM (1-30-5-10-40). Een meervoudsvorm in enkelvoudigheid! Paradox, maar de Naam geeft aan dat God, ook God als Schepper, als ELoHiM onbegrijpelijk is, niet te beschrijven, alleen – misschien- in mijn hart te ervaren. ELeH (1-30-5) betekent dit en dat, deze. In meervoud deze, deze, deze enz. Alle 'dezen', dus alles wat zich in de schepping toont, is in de Godsnaam Elohim opgesloten. Al het vele, de veelheid aan en in mensen, in dieren en planten in 'onze' tijd en ruimte, dat alles is ongekende eenheid in één mystieke Mens, geschapen door ELoHiM.

§122

Een gelijkenis: Een koning had dienaren die hij, voor zover dat in zijn vermogen lag, bekleedde met zijden en satijnen gewaden. Hun relatie ging echter stuk; daarom joeg hij hen weg, verstootte hen en nam zijn gewaden van hen weg. Toen gingen zij hun eigen weg. De koning nam

de gewaden en waste hen zorgvuldig, zodat er geen enkel vlekje meer op zat. Hij borg hen op zodat ze gereed lagen, kocht andere dienaren en kleepte hen met deze zelfde gewaden, zonder dat hij wist of deze dienaren al dan niet goed zouden zijn. Aldus droegen zij de gewaden die reeds eerder op de wereld waren gekomen en die anderen vóór hen hadden

....maar de aarde blijft altoos bestaan (Prediker 1: 4)

Dit is de betekenis van het vers:

De stof keert naar de aarde terug zoals het geweest is en de geest keert terug naar God die hem geschonken heeft (Prediker 12: 6)

Overweging

Heel eenvoudig gezegd lijkt dit vers te zeggen dat wij als mens een wezen zijn van (tenminste!) twee werelden. We zijn uit stof gevormd tot een sterfelijk lichaam en we leven als mens (en niet als dier) door de incarnatie van 'onze' ziel in ons lichaam waardoor het sterfelijk lichaam een levend menselijk lichaam wordt. De sterfelijkheid van mijn lichamelijke zijn is een zegen, omdat ik hierdoor nooit *volledig*, wel uiterst diep, in het kwaad kan worden getrokken, dat daardoor mijn besef van 'nietigheid' (ondanks culturele en materiële successen) wakker blijft en mijn leven een mysterieus gebeuren is die ik nooit ten volle kan begrijpen of beheersen, dat komt door de onvermijdelijkheid van de dood. Lichamen komen en gaan, gaan en komen. Dat is de betekenis, meen ik, van '*de stof keert naar de aarde terug*'. Maar tevens de-incarneert de ziel met al de ervaringen die tijdens het aardse zijn in haar zijn gekristalliseerd. Dat is, meen ik, de betekenis van '*de geest keert terug naar God*'.

Deze kristallisaties kunnen zuiver zijn als *zijden en satijn*, als het ware tot een nieuw kleed geworden zijn voor de opstijgende ziel, maar even goed vervuild en 'smerig' zodat zonder zuivering de ziel niet kan opstijgen in de hemel, naar woonplaats van de Heilige. Er vindt dus zuivering plaats, en het lijkt mij dat de gelijkenis vertelt dat deze ziel (of een andere) bekleed wordt met de gezuiverde kristallisaties en opnieuw naar de aarde wordt gezonden om daar een lichaam te belevendigen, daarin te incarneren. Het vers lijkt te wijzen op een vorm van *reïncarnatie*. Daarbij niet de persoonlijkheid van een sterfelijk leven op het oog te hebben, maar als 'geestelijk' gebeuren. Overigens uit de aarde waarin de stof van het lichaam terug keert, worden ook weer nieuwe lichamen gevormd om incarnaties te kunnen ontvangen. Ook in die zin is er in zekere zin sprake van re-incarnatie, maar ook hier niet van de persoonlijkheid, maar in de zin dat lichamen vergaan tot stof en ook weer vanuit die stof tot nieuwe lichamen 'gekneet' worden.

Kabbalistisch passen hier de woorden bij:

Guph-   Tzelem-   Demuth-
          Nefesh-   *Ruach-*   *Neshamah*

Waarbij de bovenste regel naar de lichamelijke dimensie, de substantiekant van menselijk leven verwijst en de onderste regel naar de zielendimensie, de incarnatiekant, de heilige levenskracht.

§123

Rabbi Rechumai zei: wat is de betekenis van het vers:

Toen hief Aäron zijn handen op over het volk en zegende het; daarna daalde hij af.... (Leviticus 9: 22)

Maar hij was toch al afgedaald?² Maar ook:

....nadat hij het zondoffer, het brandoffer en het vredeoffer gebracht had. (Leviticus 9: 22)

Dan pas [behoort er eigenlijk te volgen]:

...toen hief Aäron zijn handen op....

Waarom hief hij zijn handen op? Omdat hij een offer bracht en dat voor zijn Vader in de hemel had gebracht, zoals we reeds eerder hebben gezegd.³ Zij die het offer brengen, moeten hun handen opheffen om het offer [in de hemel] te brengen, het te zegenen en het met hen⁴ te verenigen.

Met wie?

Met het volk, zoals er staat geschreven:

...over het volk....

dat wil zeggen, ter wille van het volk.

Overweging

Mozes en Aäron, hogepriester, zijn eigenlijk twee-eenheid. Zijn broers. Het is Mozes die de relatiekant met de God van Israël vertegenwoordigt, terwijl Aäron juist de verhouding met het Volk Israël weergeeft. Als Aäron zegent, is Mozes al de Heilige nabij. Wat (Mozes) in het verborgene (voor ons) ontvangt (de zegen) wordt doorgegeven, daalt neer, en de zegen die aldus ter wille van het Volk wordt ontvangen 'bemiddelt' Aäron zichtbaar voor aller ogen door het ritueel van de zegening.. De zegen wordt als offer teruggegeven naar omhoog. Het offer bestaat uit loven en danken, het aanbieden van ons leven aan Hem. We komen hem zo nabij (KoRBaN). De zegen is altijd tweezijdig: wederkerigheid en gelijktijdigheid. De uiterlijke (en innerlijke) houding van het lichaam van de Hogepriester symboliseert dus de zegening, en is tevens voertuig van de zegening. Zijn èn onze

---

² Aäron zegende het volk toch na de offers, dus nadat hij was afgedaald en niet daarvoor?

³ Zie §109.

⁴ D.w.z. met het volk.

houding moet gezuiverd zijn om deze zegen in het hart te kunnen ontvangen.

Door de zegen worden hemel en aarde met elkaar verbonden, wordt de schepping geheiligd, wordt de liefdeskracht van de Heilige in dankbaarheid en met lofprijzing ontvangen en beantwoord.

§124 - §125

Waarom [geschiedt het zegenen door] het opheffen van de handen?

Omdat de handen tien vingers hebben. Dit verwijst naar de tien sephiroth waarmee de hemel en de aarde zijn verzegeld. Zij corresponderen met de tien geboden die op hun beurt de 613 geboden omvatten. Want als we de letters van de tien geboden bij elkaar optellen, ontdekken we dat er 613 letters zijn.⁵ Al deze woorden bij elkaar maken gebruik van de 22 letters, behalve van de letter *Teth*.

Waarom?

Dit leert ons dat de *Teth* de buik is⁶ - en die behoort niet tot de sephiroth, zoals er staat geschreven:

De hemelen stralen in safierglans de heerlijkheid van God (Psalm 19: 2)⁷

Overweging

De tien geboden, de tien wijzingen op de twee stenen tafelen (vijf en vijf) worden bij de openbaring op de berg Sinaï door de Heilige die zich daar bekend maakt als EHeJeH, aan Mozes gegeven en via Mozes, aan Israëel, aan Gods Volk, aan ons. Ik draag bij aan het gemeenschappelijk heil, indien ik leef volgens deze geopenbaarde structuur. Maar ik kan die aanwijzingen ook niet volgen, of daar een eigen, subjectieve interpretatie aan te geven. De traditie moet overdragen welke *objectieve* betekenis de goddelijke aanwijzingen voor mijn leven hebben. Daarbij is het gevaar van een horizontaal, letterlijk lezen van de woorden en als het ware de betekenis ontlenen aan de 'platte' associatie ervan.

De 10 geboden geven richting aan mijn handelen en sturing aan mijn houding tegenover de Heilige en tegenover de schepping, dus ook tegenover mijn naasten.

Het wonder van de Openbaring gebeurt op de berg Sinai (60-10-50-10) met getalswaarde 130. Op het vlak van de tientallen dus uitdrukking van het getal 134, van Eenheid (Echad, 1-8-4).

Het aantal letters van de 'geboden' bedraagt 620, dit getal is gelijk aan de getalswaarde van de naam van de 'hoogste sefirah' Kether (20-400-200). Kether

---

⁵ Dit is, strikt genomen, niet juist; het zijn 620 letters. Maar de laatste twee woorden, die samen zeven letters hebben, voegen niets nieuws toe en worden daarom niet meegerekend.

⁶ Zie §84.

⁷ Traditioneel wordt *sephirah* o.m. in verband gebracht met *safier*. De sephiroth die tot de hemelen behoren vormen de oorsprong van de 10 geboden. Malkuth correspondeert echter met de aarde. Zoals we weten, correspondeert Malkuth met het Getal 9 = *Teth*. Daarom, aldus onze tekst, doet de letter niet mee bij het uitspreken van de 10 geboden.

is 'Kroon'. Deze Kroon, die bij de Heilige is, ontvangt de woorden en de openbaring straalt de schepping in, doorheen de 'lagere' sefiroth. Zoals het gelaat van Mozes de *heerlijkheid* van God uitstraalt wanneer hij de stenen tafelen met de 10 woorden op de berg Sinaï heeft ontvangen en afdaalt naar het volk, zo straalt de Heerlijkheid van God in de Boom des Levens.

In het vers wordt het aantal letters van 620 gecorrigeerd en gesteld op 613 letters. Dat aantal komt overeen met de som van 248 en 365. De overlevering brengt dit alles in verband met lichaam van de hier verschijnende mens. 248 zijn dan *symbolisch* de het skelet van de mens (innerlijke kant) en 365 de delen van het 'vleeslichaam' (uiterlijke kant) dat om de kern, het skelet wordt gevormd. Maar het vers legt echter een verband met de geboden en de daden die uit deze geboden al dan niet voortkomen. Zo zijn er 248 'positieve' daden die de mens in zijn leven moet verrichten en 365 'negatieve' daden die hij juist moet vermijden. In ons lichaam (Guph/Nefesh) zijn dus de 620 letters van de 10 geboden gegrift en daarmee de ontvankelijkheid voor de aanwijzingen van de Heilige, de ontvankelijkheid van Kether, de Kroon. Ons lichaam behoudt vanwege haar geschapen structuur altijd verbinding met de Heilige, is daarom als beeld van God zelf heilig en sacraal. De buik, symbool van het sterfelijk lichaam dat weer tot stof zal vergaan, is de moeder van al de komende generaties. En juist met dat lichaam wordt de eenheid in de veelheid van deze wereld aan de wereld doorgegeven.

Wonderlijk blijft de opmerking dat dit ons leert '*dat de Thet de buik is*' en '*die behoort niet tot de sefiroth*'. De letter Thet heeft weliswaar de vorm van een baarmoeder, wordt in het beeld als baarmoeder ervaren, en dat is dan inderdaad de *buik*. Na de wegzending uit het paradijs, na de tweede zondeval zal, zoals reeds opgemerkt, de vrouw, de buik, in barensweeën de vele generaties voortbrengen, die tezamen uitdrukking zijn van Adam in het paradijs. Misschien dat deze versplintering welke de oorspronkelijke harmonie van het paradijs, en die van de paradijselijke Boom des levens, verstoort, daarom niet tot de sefiroth behoren, althans niet tot de *ongeschonden* sefiroth. Het leven in de schepping na de val, heeft juist als taak de geschonden laatste sefirah, Malkuth (die we inderdaad als buik kunnen opvatten) weer tot eenheid brengen, zodat Adam zijn functie van brug zijn kan vervullen, alles van de schepping haar naam gevend en in verband brengend met haar hemelse essentie. Malkuth is eigenlijk de gevallen sefirah Da'ath, en dus niet Da 'ath.

De schepping is het werk Zijner handen, en onze handen corresponderen met die Handen. Wij strekken deze uit naar omhoog en ontvangen Zijn geboden, zijn aanwijzingen, en met dezelfde handen kunnen we doen en laten. Ons doen en laten in overeenstemming brengen met de bedoelingen die Hij voor heeft met de schepping en met ons. Zoals het lichaam uitdrukking is van de 10 geboden, natuurlijk corresponderend met de 10 heilige sefiroth, zo drukt deze correspondentie zich wel op heel zichtbare wijze uit in de beweeglijke vorming van onze handen. Nog 'specifieker' corresponderen onze handen met Chesed (rechts) en Geburah (links). En bij de zegening komen deze twee bijeen bij het hart (Tifereth) alles bijeen brengend en verbindend: rechts en links, boven en beneden. De eerst vijf geboden zijn dan ook naar God gericht, de tweede vijf naar de (mede)mens. Deze handen kunnen dualistisch hun eigen gang gaan, dan drukken ze de Boom van Kennis van Goed en Kwaad uit. Maar gehoorzame handen, instrumenten van Zijn Wil, zijn als de harmonische Boom des Levens,

concreet kanaal voor eenheid en liefde, in het bidden en in het handelend beheren en behoeden van Gods akkers.

§126

Hoeveel zijn er?⁸

Er zijn er drie en tot elk van de drie heirscharen behoort drie rijken. De eerste [heirschaar] is licht. Licht is het leven van de wateren [boven]. De tweede [heirschaar] zijn de heilige Chayoth en [de derde heirschaar] zijn de Ophanim, de raderen van de Merkabah.⁹ Al deze heirscharen van de Heilige, gezegend zij hij, prijzen, verheerlijken, aanbidden, roemen en heiligen de machtige koning die in heerlijkheid gehuld is en bekronen hem met het drievoudige “heilig, heilig, heilig”.¹⁰

Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Hemelse liturgie waar we ons bij mogen aansluiten in onze ‘aardse’ liturgieën.

§127

Waarom zijn er drie heiligen in plaats van vier?¹¹

Omdat alle heiligen boven drievoudig zijn, zoals er staat geschreven:

YHVH is koning, YHVH was koning, YHVH zal voor eeuwig koning zijn.¹²

Ook staat er geschreven:

YHVH zegene u....

YHVH doe zijn aangezicht over u lichten...

YHVH verheffe zich.... (Numeri 6: 24 – 26)

En:

YHVH, YHVH.... (Exodus 34: 6)

De rest van de eigenschappen omvatten de derde “YHVH”.

Wat betekent:

YHVH, YHVH, God, barmhartig en genadig.....

---

⁸ D.w.z. hoeveel hemelen.

⁹ Zie Ezechiël 1.

¹⁰ Zie Jesaja 6: 3.

¹¹ Want er zijn toch vier werelden? Hier geldt hetzelfde argument als eerder: Assiah correspondeert met de aarde; de drie andere werelden met de hemelen.

¹² Zie §111.

Dat zijn de 13 graden van mededogen.

Commentaar

Heiligen is eeuwig maken, verbinding brengen tussen hemel en aarde. De Hogepriester zegent en zegenen vindt plaats op het grensvlak, op het aanrakingspunt waar de Woning van de Heilige is (Ark, *Het Heilige der Heilige*) en daar waar ons altaar staat in de ruimte die we zijn (*De Heilige Plaats* in de Tempel), dus bij het reukofferaltaar juist vóór het voorhangsel dat het Heilige der Heilige afschermt van de Heilige Plaats. Het Volk als priesters binnen de Heilige Plaats of zich bevindend in het Voorhof. Zegenen (BaRuCH, 2-200-20) verbindt alle 'In den beginne, al wat tot verschijning komt (2), in alle werelden van eentallen, tientallen en honderdtallen tot harmonische eenheid.

Mozes-Aäron-Volk, met Aäron als verbinding aan het Reukofferaltaar. Zegenen doorbreekt de lineaire tijd en driedimensionale ruimte. Het verbindt niet alleen boven met beneden, maar ook alle geslachten van voorheen, van nu en van de komende. YHVH is eeuwige Koning van alle geslachten, die in het ritueel van zegenen door de Hogepriester tot eenheid komen. Ook daarom de drievoudigheid waarover dit vers spreekt. Maar vooral: de Heilige is Koning van de hoogste hemelen (Briah), van de lagere hemelen (Yetsirah) en van de Aarden (Assiah)

De Priesterzegen (Numeri 6, 24-26) heeft een bijzondere structuur. De drie opeenvolgende beden hebben respectievelijk 3, 5 en 7 woorden en respectievelijk 15, 20 en 25 letters.. De volledige priesterzegen heeft dus 15 woorden en 60 letters. Er is sprake van een 1-4 structuur. (bron: Weinreb). De zegen verbindt dus de 4 (manifestatie) met de 1 (oorsprong en het doel van de schepping, van de mens) De zegen spreekt de bede uit dat wij brug moge zijn tussen hemel (1) en Aarde (4), dat in en door ons leven eenheid ook hier in deze wereld naderbij mag komen.

De 13 graden van mededogen, van barmhartigheid hebben alles te maken met Liefde waardoor alles, door en over alle generaties heen, tot eeuwig leven komt, kan komen. Liefde is in het Hebreeuws immers AHaWaH, 1-5-2-5, en heeft de (ook weer) getalswaarde van 13.

Aan Mozes openbaart God Zijn eigenschappen en noemt zichzelf dan EHeJeH, Ik Ben die Ik Ben, 1-5-6-5 (getalswaarde 12). De dubbelheid zegt mij dat 'deze' God overal is, hier en daar, in de hemelen daar en op de aarden hier. Al het zijn is in Zijn IK BEN opgenomen. Al het leven is geschonken door en in Hem. En God toont zich als de Mededogende, de Barmhartige in Zijn eigenschappen van Liefde, in Zijn dertien eigenschappen. Want samen met onze liefdesdaden, onze liefde die Zijn Liefde beantwoordt, wordt de twaalf tot dertien. De *negende* eigenschap van de Heilige kan dan tot werkelijkheid worden. *God is bestendig aan duizenden*, Hij bewaart 'onze verdiensten' voor de mensheid in zijn totaliteit, dus voor alle geslachten.

In het gebed van Mozes (Ex 36-6) worden de goddelijke eigenschappen verwoord.

God, barmhartig en genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid en trouw, die goedertierenheid bestendigt aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft; maar de schuldigen houdt Hij zeker niet onschuldig, de ongerechtigheid der vaders bezoeking aan kinderen en kleinkinderen, aan het derde en vierde geslacht.

Het lijken 12 eigenschappen, maar er is een verborgen 13^e is (bron Chr. Kab. 2.3.4):

1. God bestaat en is toegankelijk, manifesteert zich. Dat is Elohim.
2. God is barmhartig.
3. God is genadig.
4. God is geduldig. Er staat lankmoedig. Lankmoedig in het Hebreeuws is: langzaam boos wordend, traag in het boos worden. Langzaam, traag of geduldig in het boos worden. Dat is lankmoedig. En dat zijn *twee eigenschappen*: God is geduldig, dat is dat trage en als Hij dus toch boos wordt, is dat zelden het geval.
5. God wordt zelden boos. We moeten het wel heel erg bont maken, wil Hij kwaad worden.
6. God is groot van goedertierenheid.
7. God is trouw, wat ook vertaald kan worden met waarheid.
8. God is bestendig in zijn goedertierenheid. Dat wordt door de Traditie vertaald dat God zijn goedertierenheid altijd gereed houdt ofwel bewaart voor ons. De goedertierenheid is altijd aanwezig. Dus God is niet alleen goedertieren, dat zijn we al tegengekomen, maar Hij bewaart die goedertierenheid ook voor ons. Voortdurend houdt Hij die gereed voor ons.
9. God is bestendigt aan duizenden. De Traditie vertaalt dit met dat God zijn goedertierenheid, die onze voorouders in de loop van hun leven a.h.w. hebben verdiend, dat God die bewaart en geeft aan de toekomstige generaties. Dus als wij proberen ons werk te doen, dan verzamelen we a.h.w. Gods goedertierenheid voor hen die na ons komen. Maar ook verzamelt God wat wij aan verdiensten hebben verzameld –dat is goedertierenheid- dat God die doorgeeft aan de toekomstige generaties, hoewel ze evenals wijzelf dat niet verdienen.
10. God vergeeft onze ongerechtigheid (onze fouten)
11. God vergeeft overtreding (onze opstand tegen Hem)
12. God vergeeft onze zonde (ons niet gericht zijn op Hem).
13. God zuivert ons : “maar de schuldigen houdt Hij zeker niet onschuldig, de ongerechtigheid der vaders bezoeking aan kinderen en kleinkinderen, aan het derde en vierde geslacht.” De Traditie zegt dan: hier vindt zuivering plaats. Dus de laatste, 13^e eigenschap is: God maakt ons zuiver tot in alle geslachten. Dat is dus de positieve kant van dat Hij niet vergeeft, dat Hij ons niet onschuldig houdt: Hij zuivert ons.

Moge ik me laten leiden door deze goddelijke eigenschappen. Moge deze eigenschappen zich in mijn leven uitdrukken ter Wille van Zijn Naam, ter wille van de mensheid en heel de Schepping.

Laat mijn leven zo een offer en zegen zijn.

Amen.

Paul Horbach, november 2013